

Opmerkingen n.a.v. het ontwerpvoorstel van wet tot wijziging van de Alcoholwet i.v.m. online verkoop, kleine kansspelen en enkele andere wijzigingen

Artikel I

Onderdeel A

Volgens de Alcoholwet mag je in een vergunde horecalokaliteit alcoholhoudende dranken schenken en drinken. Ook mag er eten worden geserveerd. Dit mag – volgens de vigerende wet - gecombineerd worden met het aanbieden van faciliteiten en van recreatieve diensten (muziek, biljartspel, dart, kaarten, pub quiz), maar niet met het aanbieden van kansspelen¹. Het gelijktijdig aanbieden van alcoholhoudende dranken in combinatie met kansspelen wordt door de wetgever tot nu toe riskant en dus onverstandig gevonden.

Naar de mening van STAP is de huidige regeling die kansspelen en gokken denormaliseert, vanuit het oogpunt van alcohol- en gokpreventie verstandig en ze raadt schrappen van het verbod af. STAP is het dus op dit punt niet eens met het onderhavige ontwerpvoorstel.

We komen op een hellend vlak als we kleine kansspelen gaan toestaan in horecalokaliteiten. Vooral omdat het risico bestaat dat de vigerende regelgeving m.b.t. kleine kansspelen wordt versoepeld. Er wordt momenteel hard gelobbyd voor schrappen of aanpassen van de betreffende regels in de Wet op de kansspelen. Zo'n wijziging heeft gevolgen voor de nieuwe bepaling van de Alcoholwet. Die wordt dan de facto verruimd. Ook bestaat het risico dat de nieuwe wetgeving in de praktijk ruim geïnterpreteerd gaat worden en er ook bijvoorbeeld Poker Bingo in horecalokaliteiten aangeboden gaat worden.

Alcoholgebruik leidt volgens onderzoek van Breuer & IntraVal² in opdracht van VWS tot een toename van gokken. Onder invloed van alcohol nemen gokkers bijvoorbeeld eerder het besluit opnieuw te gokken en kunnen ze vaker en risicovoller gaan spelen. En – volgens het Trimbos-instituut - is problematisch alcoholgebruik één van de risicofactoren voor het ontwikkelen van gokproblematiek³. De combinatie alcohol en kansspelen is dus riskant voor mensen met gok- en met alcoholproblematiek.

STAP vindt het sowieso onverstandig om combinaties van verslavende stoffen toe te staan. Zo is STAP tegen dubbel-verslavende producten, zoals smartvapes, cannabisbier en – voorheen –

¹ Met uitzondering van kansspelautomaten.

² Schoonbeek, I., Hooft, Simone 't, Jansen Lorkeers, L. et al. Onderzoek alcoholgebruik en kansspelverslaving. Breuer & IntraVal, 2020. <https://ivo.nl/publicaties/onderzoek-alcoholgebruik-en-kansspelverslaving/>

³ <https://www.trimbos.nl/kennis/alcohol/alcohol-en-mentale-gezondheid/alcohol-en-gokken/>

absint met thujon. Maar ook het mogelijk maken dat een ondernemer in één ruimte twee (of meer) verschillende verslavende producten aanbiedt is onwenselijk. Dus wat STAP betreft geen alcohol schenken in een coffeeshop, niet roken in een shisha-lounge, geen hasj in een café en dus ook geen kansspelen in een horecalokaliteit.

Onderdeel C

STAP vindt het een verbetering dat in artikel 20 wordt opgenomen dat ketenpartijen, waaronder bezorgers, op grond van de Alcoholwet expliciet verplicht worden een leeftijdscontrole uit te voeren bij aflevering van online gekochte alcoholhoudende dranken. We mogen verwachten dat hierdoor de handhaving verbetert en de beschikbaarheid van alcohol voor minderjarigen wordt beperkt.

Wel dient naar de mening van STAP in artikel 20a, eerste lid, een nieuw onderdeel toegevoegd te worden dat regelt dat in het Alcoholbesluit wordt opgenomen dat op de buitenste verpakking van een zending met online bestelde alcoholhoudende drank, een fysiek en goed zichtbaar kenmerk wordt geplaatst waarmee de verkoper de ketenpartij informeert dat de leeftijd van de online koper bij aflevering opnieuw moet worden gecontroleerd, tenzij onmiskenbaar is dat die koper ouder is dan 18 jaar.

STAP vraagt verder aandacht voor leeftijdsverificatie bij online bestellingen van alcoholhoudende dranken. In het Alcoholbesluit (artikel 5.1) is omschreven aan welke eis een leeftijdsverificatiesysteem moet voldoen. Momenteel wordt slechts van de verkoper geëist dat hij de koper vraagt een 'actieve handeling' te verrichten. Denk daarbij aan het intypen van zijn geboortedatum of het actief bevestigen dat hij 18 jaar of ouder is. Er is helaas in het Alcoholbesluit geen lijst met aangewezen leeftijdsverificatiesystemen opgenomen die verkopers op afstand verplicht zijn te gebruiken. In andere EU-landen, bijvoorbeeld Spanje⁴, is men momenteel al veel verder dan in Nederland.

Aanvullende opmerkingen

Het ontwerp-wetsvoorstel is een verzamelwijziging. Daarom kunt u van de gelegenheid gebruik maken drie fouten in de Alcoholwet te herstellen:

Artikel 1, onderdeel wijn: de genoemde verordening bestaat al jaren niet meer. Het moet nu zijn: deel II van Bijlage VII van Verordening (EU) 1308/2013.

Artikel 30a, vijfde lid, onderdeel a: de woorden 'eerste tot en met vijfde lid' vervangen door 'eerste tot en met vierde lid'.

Artikel 30a, zesde lid: de komma niet ná 'Integriteitsbeoordelingen', maar na 'openbaar bestuur'.

STAP, november 2024

⁴ <https://www.hln.be/buitenland/spanje-voert-leeftijdsverificatie-in-voor-pornosites-vanaf-dit-najaar~a692a968/>